

לפני כן רשמה לר.

המשך פ ר ט י כ ל 2

מל.

מישיבת הועדה לעניני פנים
ביום ג' א' כסלו תש"י (22.11.49)

ס ע י ף 36:

סעיף קטן ז':

א. שפטל: הערה סגנונית: "תשלח בלי דחוי ע"י הרשם".

סעיף קטן ז' נתקבל.

סעיף קטן ח':

א. שפטל: גם כאן יש לתקן את הסגנון.

היו"ר ז. ורהפטיג: מתי מפרסמים את תוצאות הבחירות?

מר הורנשטיין: מיד לאחר שמתקבלות התוצאות, ויש גם

לפרסם את כל הערעורים.

י. גורי: כאן מדובר על בקשת בחירות, ודוקא פרסום

זה יש לו ערך ציבורי וחנוכי. כאן יתפרסם

שקול דעתו של השופט, והציבור מתחנך על שקול זה, ויודע להבא אם יש

צורך להגיש תביעה כזו או לא, לפיכך איני רוצה להגביל את השופט

בענין זה או אחר.

היו"ר ז. ורהפטיג: לפנינו שתי הצעות:

(1) הצעת הממשלה.

(2) ששר הפנים יפרסם ברשומות את קביעות

בית-המשפט המסנות את הבחירות.

ה ח ל ט ה

התיקון לא נתקבל.

הצעת הממשלה נתקבלה.

ס ע י ף 37:

סעיף קטן א':

י. ספיר: יש להבדיל בין סעיף קטן א' ו-ב'. אם הגשת

הבקשה תהיה בסופו של דבן מבטלת את הבחירות

י. ספיר:

ואת חוקיות המועצה, המצב הוא קשה מאד, כי הם יבטלו את כל ההחלטות שנתקבלו, ובעיקר לאחר שנצטרך לערוך בחירות חדשות. כמו-כן מסובך המצב אם לא יבטלו את הבחירות כולן, אלא יבטלו את מועמדותו של אדם מסויים שנבחר. אחד הנבחרים האלה בודאי שיכול לקבוע את גורל המועצה שנבחרה. ויתכן שבמקום אותו אדם יכול להכנס מועמד אחר, ולו אותו מעמד היה לפני-כן היה זה משנה את גורל ההחלטות, או שפני השלטון בעיר היו אחרים.

היו"ר ז. ורהפטיג: המועצה יכולה תמיד לשנות את ההחלטה.

בסעיף זה מדובר על אותם המקרים שאפשר לשנות אותם, אולם המצב הוא לגמרי אחר, אם נתקבלו החלטות הנוגעות גם לצד שלישי, למשל, אם נעשה הסכם עם איזה קבלן בקשר לבנין - החלטה כזו אי אפשר לשנות, יש כאן אינטרסים של צד שלישי, אבל בדרך כלל מועצה יכולה לשנות החלטות.

י. ספיר: אני מציע אם-כן, לכתוב: "החלטות שנתקבלו

בהכרעתו של אותו אדם שיצא - הן בטלות.

י. גורי: אני מציע שנציין, כי במקרה של ערעור,

שפסק-הדין שלו צריך להמסר תוך 30 יום,

במקרה כזה כל ההחלטות תלויות ועומדות. הענין הוא מסוכן מאד ויש להמנע

מקבלת החלטות עקרוניות, כגון: תקציבים, חוזים וכו', במקרה שיש ערעור.

כי אם ההחלטות תהיינה לרעת אותו הנבחר הדבר יכול להעמיד את הציבור

בזעזוע, לכן מוטב לחכות עוד 30 יום. יש לקבוע שהמקסימום הוא 30 יום.

י. ספיר: יש לי הצעת פשרה - במקרה כזה המועצה

לא תתכנס לשיבתה הראשונה תוך 14 יום.

זהו מועד של הגשת הערעור לפני בית-הדין העליון, אבל ברור שמועד 14 יום

המועצה צריכה להתכנס. יחד עם זאת יש לקבוע שכל ההחלטות שנתקבלו בהכרעתו של האיש הזה, תהיינה בטלות.

הצעת י. ספיר אומרה:

היו"ר ז. ורהפטיג:

היו"ר ז. וורהפטיג:

- (א) יש לאחד את סעיף קטן א' וסעיף קטן ב'.
(ב) כל החלטה שנתקבלה בהכרעתו של הנבחר -
החלטה כזו תלוייה ועומת, עד פסק-דין
של בית המשפט.

א. שפטל: להצעה זו יש הגיון, בשעה שהמועמד שנכנס
במקומו, הוא מרשימה אחת, אבל אם נכנס מועמד
מאותה רשימה, אין להצעה הזאת מקום.

י. גורי: אין המועמד מאותה סיעה חייב להצביע בדיוק
כפי שהצביע קודמו.

י. ספיר: ישנם כל מיני אפשרויות של הצבעות, וברור
שלא תמיד מסתדר כך שהאיש שנפסל הוא המכריע.

מר רוזנבלום: מנהל משרד הפנים
אין לי עמדה ברורה בענין זה, אני רק חושש של אחר
שהתיקון הזה יתקבל, הוא ישמש פתוי להגשת ערעורין
מצד גורמים שיהיו מעונינים באי-סדר, ועל ידי כך אנו נגרום לעצמנו הפסד,
גם אם אנו קובעים שפסק-הדין יהיה לא יאוחר מ-30 יום.

י. גורי: נניח שהמועצה נתכנסה, וסיעה אחת עומדת בסכמן
שאלה. נניח שאותה מועצה מחליטה בישיבתה ~~להעביר~~^{לשנות}

את דרגת המשכורת לכל עובדי המוסד - מקבלים את ההחלטה ומעבירים את ההחלטות
לידיעת אנשי המוסד. אני חושב שיש להחלטה כזו, למרות שהיא ^{אין} לא שורה בחוזה,
אי-אפשר לבטלה, גם אם אחד המועמדים נפסל.

מר רוזנבלום: אני איני מתאר לי, שתהיה מועצה שתבחר, ושתוך
30 יום תספיק לקבל החלטות מכריעות, אבל אני
בכל זאת חוזר על דברי, שאני חושש שהדבר הזה יהיה פתוי להגשת ערעורים.

היר"ר ז. ורהפטיג: הצעתו של מר ספיר אינה הגיונית. קודם
קבלנו החלטה כי במקרה שכל המועצה בוטלה -
החלטותיה הן חוקיות, עכשיו אנו רוצים לקבל החלטה שאם רק אחד מחברי הועדה
נפסל - ההחלטות הן בלתי חוקיות. ברור שיש סתירה ואי הגיון בין שתי ההצעות
האלה.

אני מציע איפוא, להוסיף לסעיף קטן א' ו-ב':
"במקרה שאחד מחברי המועצה מערער על חוקיותה
של החלטה כזאת שנתקבלה, בשעה שהיה ערעור,
אז לא תכנס החלטה זו לתוקפה, אלא באישורו
של שר הפנים.

אאאאאאאאאאאא

א. חושי: יש הגיון בהצעתו של מר ספיר כאמצעי מונע.
אם המועצה תדע שעומדת ותלויה שאלה של מנדט -
היא לא תקבל החלטות מכריעות, והמועצה תזהר מלעשות זאת.

מר הורנשטיין:
היועץ המשפטי
אני מתנגד לפשרות, כי הן מכניסות אנדרלמוסיה.
או שמקבלים את הצעת הממשלה, שבקשת בחירות
אינה מעכבת את התכנון של המועצה, או שאומרים שאין המועצה רשאית להתכנס,
או שאפשר לקבל החלטה אחרת, שכל זמן שבית-המשפט לא החליט על הערעור - תמשיך
לכהן המועצה שישנה.

א. פראי: אני מציע תיקון להצעת י"ג ספיר. כיון שלא נאמר
בגירור שתוך 30 יום ייגמר הערעור, אני רוצה
לקבוע שיהיה ברור שבמשך 30 יום אלה נשללת ממנו זכות/ההכרעה. או אפשר לתקן:
במשך תקופת הערעור נשללת ממנו זכות ההכרעה.

ה צ ב ע ה

התיקון של מר ספיר נחקבל ברוב קולות.
הניסוח נמסר ליועצים המשפטיים.

סעיף קטן ג':

כתוב כאן: יקויימו בחירות חדשות לא יאוחר מ-30
יום. מה יהיה אם מסקנות ביח-המשפט תהיינה,

מר הרטגלס:
משרד הפנים

מר הרטגלס:
משרד הפנים

לתקן את פנקס הבוחרים? כדי לתקן את פנקס הבוחרים דרושים הרבה יותר מ-30 יום.

י. ספיר: סמי תהיה אפשרות כזאת? קודם החלטנו שמעשה של ועדת בחירות שלא היה עליו התנגדות - חוק? האם כאן מתכוונתם לסוג מסויים של ערעור שיכול לשנות את פנקס הבוחרים.

היו"ר ז. ורהפטיג: יש ערעורים עומדים ותלויים ונניח שביית-המשפט יגיע להחלטה שכל פנקס הבוחרים איננו נכון.

י. גורי: אני מציע למחוק את המלים: "30 יום". יחד עם אאא זאת אני חושב שיש לקבוע בחוק שאם פוסלים רק מנדט אחד (נניח בתל-אביב יפסלו מנדט אחד מתוך 31 מנדטים) - בית-המשפט לא יוכל לפסוק שיש לפסול את כל הבחירות, ולחזור על כל העבודה מחדש.

א. פראי: נכון שבמקרה שיפסלו את פנקס הבוחרים אי אפשר יהיה להכין פנקס חדש תוך 30 יום. אבל אני מציע בכל זאת לקבוע תאריך מסויים, ולא תאריך סממי.

י. בן-צבי: אם לא נקבע מועד מסויים, נוכל לומר: לפי החלטת שר הפנים.

א. פראי: אני מציע: "...תוך 30 יום או במועד מאוחר יותר אם לוח הזמנים מחייב זאת."

י. בן-צבי: כדי להחליט שהבחירות הן בטלות, אני חושב שלא רק בית-המשפט יכול להחליט על כך, אלא גם ועדת הבחירות למשל אם יתברר שנגנבו קלפיות, או שהקלפי באיזה מקום איננה נכונה

מה יהיה במקרה שיפסלו את הבחירות? איני חושב שהמועצה הנפטלת יכולה לכהן עד קבלת הערעור.

במקרה כזה ישנן רק שתי אפשרויות: (1) או ששר הפנים ממנה סיד אנשים;

(2) או שהמועצה הקודמת ממשיכה לכהן.

א. פראי: במקרה של בטול הבחירות, אני חושב שצדק
בן-צבי שהמועצה הנפסלת אינה יכולה לכהן.
אני מציע שיאמר שבמקרה כזה תמשיך המועצה הקודמת לכהן או: "עד לאחר
הבחירות החדשות תפעל כמועצה המועצה הקודמת".

י. גורי: במקרה של פסול הבחירות ישנן שלש אפשרויות:
(1) שהמועצה הקודמת תמשיך לכהן; (2) שר הפנים
מסנה מועצה חדשה; (3) האנשים שנבחרו לפי הבחירות החדשות, הם לכהנו.

אין מתקבל על הדעת שיחזירו את המועצה
הקודמת, כי לאחר שהמועצה התפזרה קשה להחזיר אותה לתפקידה, וזה גם בלתי
אפשרי מבחינה צבורית. לפי כך אני שולל אפשרות כזאת. אשר לסנוי מועצה
ע"י שר הפנים, גם כאן תלוי מתי. אם יתברר שהיו זיופים ויש לבטל את הבחירות
הרי ברור שהמועצה החדשה אינה יכולה לכהן. אבל יתברר שרק מנדט אחד נפסל,
אני חושב שהמועצה החדשה יכולה לכהן, אבל השאלה היא מה יהיה שקול דעתו של
שר הפנים. כאן אני רוצה להגביל את שר הפנים: אם פסלו רק מנדט אחד
שעליו התנהל המשפט, במשך 30 יום אלה, המועצה תכהן בתפקידה עד שיערכו
בחירות מחדש.

י. ספיר: איני חושב שיפסלו את הבחירות בגלל במקרה
שרק מנדט אחד יהיה פסול. אני חושב שהמרובר
הוא רק במקרה שקרה משהו מיוחד שפוסל את הבחירות, ואם הבחירות בטלות יש
לערוך בחירות חדשות ואיני יודע מי מהאנשים האלה יבחר שוב או לא יבחר,
משום כך אני סבור שמועצה שנבחרה באופן פסול בודאי שאינה יכולה לכהן.
נתבטלו בחירות - פירושו של דבר שקרה משהו מיוחד, ולא כאשר נפסל רק מועמד
אחד.

אני תומך בהצעה של סנוי וערה במקרה כזה,
על ידי שר הפנים. איני מסכים שהמועצה ההולכת תמשיך לכהן. מועצה שיצאה מן
המסלול אינה יעילה יותר בעבודתה. מועצה כזו פסולה מבחינה ארגונית, ומועצה
חדשה מבחינה מוסרית, ואין לנו ברירה אחרת אלא להסכים לסנוי אנשים שיקבלו
על אחרייתם את נהול המועצה במשך הזמן הקצר הזה. יש גם הצדקה אחרת כאפשרות

י. ספיר:

שהממשלה תקבל על אחריותה נהול מקום מסויים שקרה שם זיוף בבחירות.

י. גורי:

אני מסכים לדברי מר ספיר, והיות ומציעים
לנסח מחדש את סעיף ג', אני מבקש להכניס
גם שבמקרה ומנדט אחד נפסל, אי אפשר יהיה לפסול את כל הבחירות. ע"א כך נמנע
בחירות מחדש במקרה כזה. בחירות מחדש לכל המועצה יהיו רק במקרה שהבחירות
לא היו חוקיות. אפשר לקבוע מנדט אחד או סיניסום מסויים אחר.

א. גולדרט:

אנו יוצאים מתוך הנחה שכל מה שנעשה עד
עכשיו זה שדר. ז.א., במקרה שאחד נפסל,
הכרעתו פסולה, אבל אי אפשר לומר שאם כל המועצה נפסלת נאמר שכל מה שהחליטה
קיים. יש כאן סתירה.

י. ספיר:

בשעה שסמדר הוא על נבחר אחד, מצאנו את
הפורמולה המתאימה כדי להגדיר בדיוק מתי
ההחלטות הן פסולות. מה שנוגע לפורמולה לגבי כל המועצה - ברור שכל ההחלטות
הן פסולות.

הי"ר ז. ורהפטיג:

זה לא מתאים למה שנאמר אגאא בחק.

י. גורי:

אם-כן, אני מציע תיקון: ... פרט למקרה
שפוסלים את כל המועצה.

הי"ר ז. ורהפטיג:

אני חושב שאנו צריכים לחזור להצעתו הקודמת
של מר הורנשטיין, שאומר כי ישנן רק שתי
אפשרויות (1) או שאתם מקבלים כפ מועצה המוטלת בספק, פועלת, והחלטותיה הן
חוקיות, ואז הן גם חוקיות בין אם המכריע היה מוטל בספק או לא.
(2) או שמקבלים שאין מועצה נכנסת לתפקידה אלא לאחר תקופת ערעור של 30 יום.
כאן אפשר למצוא פשרה שרק במקרה מסויים
אח, ההחלטות יכולות להשאר, וזהו במקרה שהבחירות לא בוטלו אלא רק תוקנו,
ובמקרה כזה אם ההכרעה היתה בידי נפסול - ההחלטה פסולה.

י. גורי:

עומדת בפנינו השאלה, מה הדין במקרה שהשופט בא לכלל מסקנה שכל הבחירות הן בטלות. ומהו הדין לגבי החלטות שנתקבלו בעבר? כאן יש ~~שאלה~~ אפשרות אחת, אם לא נבטל את החלטותינו הקודמות, שהחלטות הן כשרות וחוקיות. או שנאמר שהן פסולות אבל גם כאן הן תהיינה פסולות רק במקרה שזו שלישי אינו מעורב בהחלטות האלה. גם כאן יש אפשרות לקבוע, באם יחליטו לפסול גם החלטות כאלה, שעל המועצה לשלם לצד השלישי את הנזקים שנגרמו לו עקב בטול החוזה.

י. בן-צבי:

מה יהיה אם ועדת הבחירות תפסול את הבחירות?

י. ספיך:

דבר כזה הוא כמעט בלתי אפשרי. כי אם ועדת הבחירות פוסלת את הבחירות לא מפרסמים את שמות הנבחרים ב"רשומות", וטרם שפרסמו את שמות הנבחרים ב"רשומות" המועצה החדשה אינה מקבלת תוקף, ואז המועצה החדשה היא בלתי חוקית.

א. שפטל:

בסעיף הזה (סעיף קטן ג') מסתמכים על סעיף 61. סעיף זה מתבסס על סעיף 10, אבל בהצעת החוק הזה כחוב שכל הסעיפים מ-7 עד 20 בטלים, כלומר שגם סעיף 10 בטל. אם כן, איך אפשר לבסס את סעיף 61 על סעיף 10 שהוא בטל?

מר הורנשטיין:

אנו לא נזכיר את סעיף 61 בחוק.

היו"ר ז. ורהפטיג:

אני מציע להעביר את הדיון בסעיפים האלה לוועדת המשנה, אשר תתחשב בכל ההנמקות שבשמעו כאן, ותציע לנו ניסוח חדש. כמו-כן יועברו סעיפים קטנים א' ו-ב' לניסוח ועדת המשנה.

הישיבה הבאה ביום ג' 29.11.49 בשעה 09.00

הישיבה ננעלה בשעה 12.00.

מר ז. ורהפטיג קרא בפני חברי הועדה את מכתבו של מר ב. מינץ לרגל יציאתו מהארץ.